Міжнародний день рідної мови

https://donbas24.news/news/miznarodnii-den-ridnoyi-movi

21 лютого 2023, вівторок
Автор: **Ольга Демідко (Маріуполь)**
Автор: **donbas24.news**

21 лютого в Україні святкують Міжнародний день рідної мови

В Україні вже 23 роки поспіль відзначають Міжнародний день рідної *мови*.[1]

Це свято бере початок від трагічних подій 1952 року в Бангладеш. А офіційно дата була встановлена у 1999 році, коли ЮНЕСКО прийняла рішення підтримати мовне різноманіття у світі. З

[1] Слово 2022 року: який вираз став головним в рік війни, Яна Іванова, donbas24.news, 10.01.2023,
https://donbas24.news/news/slovo-2022-roku-yakii-viraz-stav-golovnim-v-rik-viini

огляду на щорічне зменшення мов у світі, яке пов'язано зі зникненням носіїв мови та втратою культури певного народу, це свято набуває все більшої важливості та актуальності.

Читайте також: *Як швидко перейти на українську мову: корисні поради*[2]

Історія і традиції дати

Міжнародний день рідної мови започаткували у листопаді 1999 року на XXX сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО з метою захисту мовної й культурної багатоманітності. Головним гаслом свята є: *«Мови — це важливо!»*. Дату обрали не випадково. Саме 21 лютого 1952 року в Бангладеш відбувся збройний конфлікт через мову. Тоді загинуло 4 студенти. Рідна мова — це носій знань і цінностей, які передаються від одного покоління іншому в якості нематеріального культурного спадку. З 1971 року, після проголошення незалежності Бангладеш, цей день відзначають у країні як день мучеників, які загинули за рідну мову. За пропозицією цієї країни ЮНЕСКО проголосило 21 лютого Міжнародним днем рідної мови. На жаль, близько 43% мов сьогодні перебувають на межі зникнення. А 40% людей не мають змоги отримати освіту рідною мовою. Загалом у Європі під загрозою перебувають 30 мов, 13 із яких — на межі зникнення.

Цього дня в Україні проводяться різноманітні освітні заходи, присвячені рідній мові в школах, університетах та бібліотеках. Також цього дня на виставках та майстер-класах популяризують народне мистецтво.

Читайте також: *Мовні норми вступають в силу — яких правил треба дотримуватися*[3]

---

[2] Як швидко перейти на українську мову: корисні поради, Ольга Демідко, donbas24.news, 28.07.2022,
https://donbas24.news/news/yak-svidko-pereiti-na-ukrayinsku-movu-korisni-poradi

[3] Мовні норми вступають в силу — яких правил треба дотримуватися, Еліна Прокопчук, donbas24.news, 15.07.2022,

Уповноважений із захисту державної мови Тарас Кремінь привітав всіх українців із цим чудовим святом і наголосив, що *«за українську мову, національну ідентичність та право бути господарями на своїй землі гинуть найкращі сини та доньки країни».*

> *«За українську мову, національну ідентичність та право бути господарями на своїй землі гинуть кращі сини та доньки країни».*

Цікаві факти про українську мову

- 1. Сучасна українська мова за останніми підрахунками має близько 256 тисяч слів.

- 2. Особливістю української мови є наявність великої кількості зменшувально-пестливих форм. Навіть слово «вороги» може звучати як «вороженьки». А назви всіх дитинчат тварин є іменниками середнього роду: теля, котеня, жабеня.

- 3. Українську мову забороняли близько 134 разів.

https://donbas24.news/news/movni-normi-vstupayut-v-silu-yakix-pravil-treba-dotrimuvatisya

- 4. Найдовше слово має аж тридцять літер. Воно означає хімікат для боротьби зі шкідниками: «дихлордифенілтрихлорметилметан».

- 5. Найближчою до української мови за лексичним запасом є білоруська — 84спільної лексики. Далі йдуть польська і сербська (70% і 68% відповідно), потім — російська (62%). Якщо порівнювати фонетику й граматику, то українська має від 22 до 29 спільних рис з білоруською, чеською, словацькою й польською мовами, а з російською — тільки 11.

Читайте також: *Слово 2022 року: який вираз став головним в рік війни*[4]

- 6. Українська мова, на відміну від інших слов'янських мов, зберегла кличний відмінок. Тому в нас є цілих сім відмінків.

- 7. Цікаво, що у 448 році візантійський історик Пріск Панійський під час перебування в таборі гунського володаря Аттіли

[4] Слово 2022 року: який вираз став головним в рік війни, Яна Іванова, donbas24.news, 10.01.2023, https://donbas24.news/news/slovo-2022-roku-yakii-viraz-stav-golovnim-v-rik-viini

на території сучасної України, записав слова «мед» і «страва». Це була перша згадка українських слів. Риси української мови наявні ще в писемних пам'ятках XIV — XV століття.

- 8. У різні історичні періоди українську мову називали по-різному: проста, руська, русинська, козацька тощо. Історично найуживанішою назвою української до середини XIX століття була назва «руська мова».

- 9. Найбільша кількість слів в нашій мові розпочинається на літеру «п», а найменша — на літеру «ф».

- 10. Наша мова дуже багата на синоніми. Зокрема, слово «горизонт» має 12 синонімів: обрій, небозвід, небосхил, крайнебо, круговид, кругозір, кругогляд, виднокруг, видноколо, виднокрай, небокрай, овид.

Текст підготовлено за наступними джерелами: suspilne.media,[5] np.pl.ua[6]

Нагадаємо, раніше Донбас24 розповідав про безкоштовні курси української мови.[7]

Ще більше новин та найактуальніша інформація про Донецьку та Луганську області в нашому телеграм-каналі Донбас24.

Фото: з відкритих джерел

[5] Міжнародний день рідної мови. Що ми знаємо про українську, Тетяна Яворович, suspilne.media, 21.02.2023,
https://suspilne.media/106911-miznarodnij-den-ridnoi-movi-so-mi-znaemo-pro-ridnu-ukrainsku

[6] Міжнародний день рідної мови: історія виникнення, цікаві факти та листівки-привітання, Новини Полтавщини, 21.02.2023,
https://np.pl.ua/2023/02/mizhnarodnyy-den-ridnoi-movy-istoriia-vynyknennia-tsikavi-fakty-ta-lystivky-pryvitannia

[7] Безкоштовні курси української - учасникам допоможуть перейти на державну мову, Еліна Прокопчук, donbas24.news, 03.12.2022,
https://donbas24.news/news/bezkostovni-kursi-ukrayinskoyi-ucasnikam-dopomozut-pereiti-na-derzavnu-movu

Ольга Демідко

історик, викладач, екскурсовод, громадська діячка Маріуполя.

В 2013 році закінчила Маріупольський державний університет, магістр історії.

Працювала вчителем історії у СШ № 66, телеведучою Маріупольського телебачення, на посаді асистента кафедри соціальних комунікацій Маріупольського державного університету.

Координаторка проектів «Маріуполь – це Україна», «Малюємо заради миру», «Маріуполь туристичний». З 2017 р. – голова арт-центру «Театр всередині тебе». Здобула науковий ступінь кандидата історичних наук (прирівнюється до диплома доктора філософії). Наразі доцент кафедри культурології Маріупольського державного університету, який тимчасово розташувався у Київському національному університеті будівництва і архітектури.

Є автором 120 публікацій наукового та публіцистичного стилю та монографії «Ілюстрована історія театральної культури Маріуполя» (2017 р.); а також редактором і упорядником декількох маріупольських видань, спрямованих на підтримку талановитої молоді Маріуполя: «Альманах конкурсних робіт учнівської та студентської молоді загальноміського конкурсу „Маріуполь – це Україна“» (2016 р.); Маріупольська розмальовка «Розфарбуй місто» (2016 р.); Збірка творчих робіт маріупольців «Мелодії незримих почуттів» (2016 р.).

Фейсбук: Olga Demidko

Блог: `https://mrpl.city/blogs/olga-demidko`

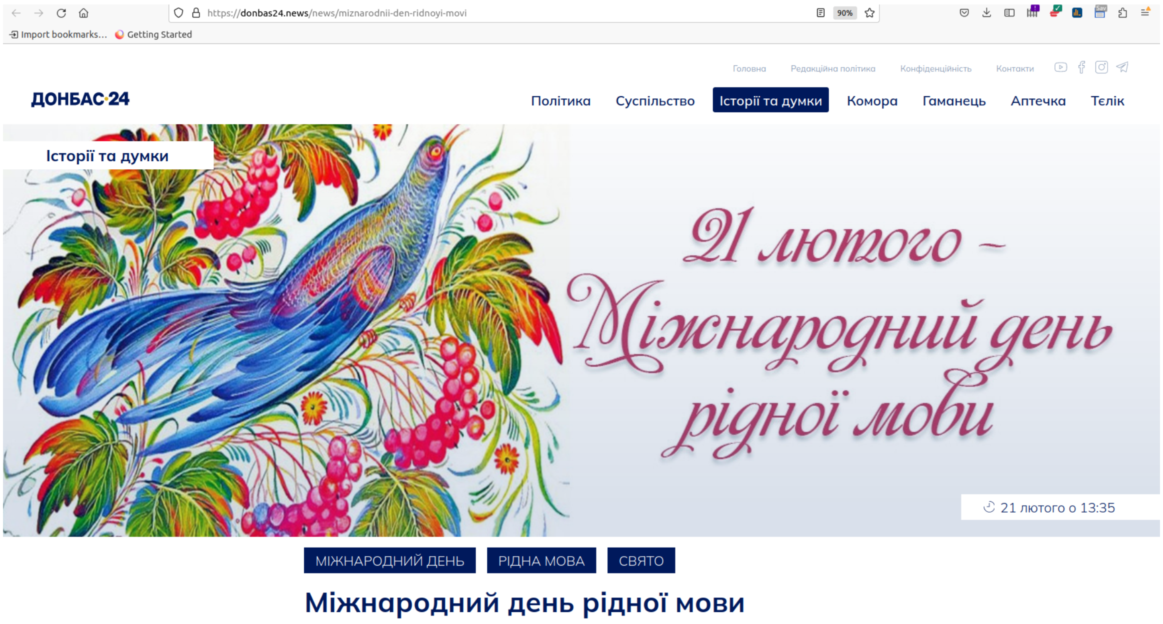
Ольга Демідко - публікації (Репозитарій МДУ)

Ольга Демідко - публікації (Інтернет-Архів)

Ольга Демідко - публікації (Google Scholar)

Ольга Олександрівна Демідко
кандидат історичних наук, доцент кафедри культурології
Маріупольський університет
Преображенська 6, місто Київ 03037

Скріншот - Оригінал

(1)

ws/news/miznarodnii-den-ridnoyi-movi 90%

МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ РІДНА МОВА СВЯТО

Міжнародний день рідної мови

21 лютого в Україні святкують Міжнародний день рідної мови

В Україні вже 23 роки поспіль відзначають Міжнародний день рідної *мови*. Це свято бере початок від трагічних подій 1952 року в Бангладеш. А офіційно дата була встановлена у 1999 році, коли ЮНЕСКО прийняла рішення підтримати мовне різноманіття у світі. З огляду на щорічне зменшення мов у світі, яке пов'язано зі зникненням носіїв мови та втратою культури певного народу, це свято набуває все більшої важливості та актуальності.

Читайте також: **Як швидко перейти на українську мову: корисні поради**

Історія і традиції дати

Міжнародний день рідної мови започаткували у листопаді 1999 року на XXX сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО з метою захисту мовної й культурної багатоманітності. Головним гаслом свята є: *«Мови — це важливо!»*. Дату обрали не випадково. Саме 21 лютого 1952 року в Бангладеш відбувся збройний конфлікт через мову. Тоді загинуло 4 студенти. Рідна мова — це носій знань і цінностей, які передаються від одного покоління іншому в якості нематеріального культурного спадку. З 1971 року, після проголошення незалежності Бангладеш, цей день відзначають у країні як день мучеників, які загинули за рідну мову. За пропозицією цієї країни ЮНЕСКО проголосило 21 лютого Міжнародним днем рідної мови. На жаль, близько 43% мов сьогодні перебувають на межі зникнення. А 40% людей

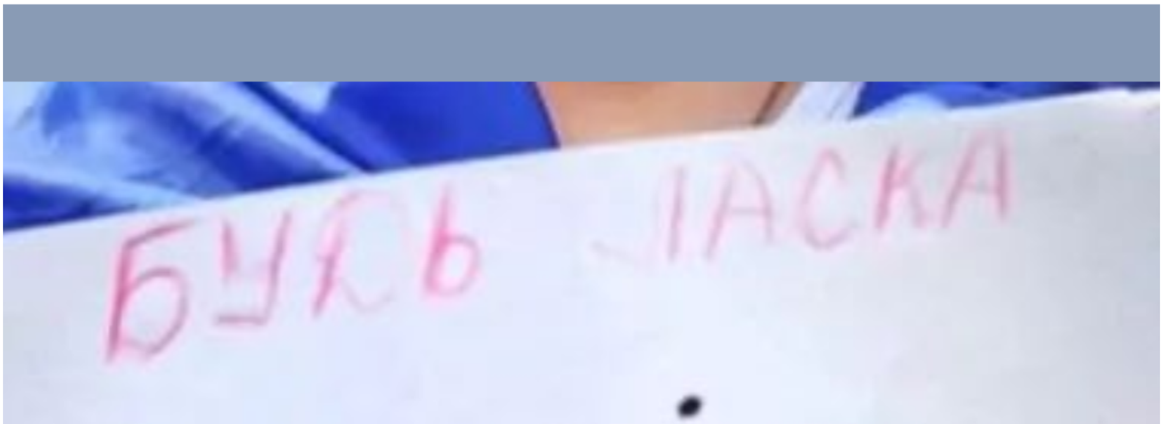
(2)

ews/news/miznarodnii-den-ridnoyi-movi 90%

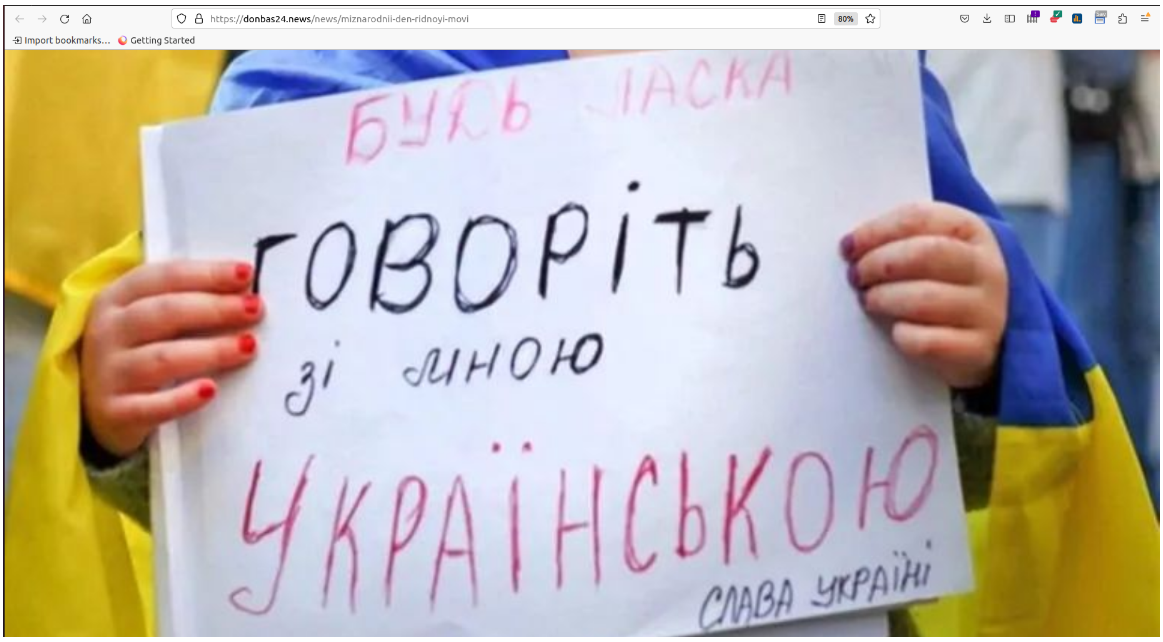
сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО з метою захисту мовної й культурної багатоманітності. Головним гаслом свята є: *«Мови — це важливо!»*. Дату обрали не випадково. Саме 21 лютого 1952 року в Бангладеш відбувся збройний конфлікт через мову. Тоді загинуло 4 студенти. Рідна мова — це носій знань і цінностей, які передаються від одного покоління іншому в якості нематеріального культурного спадку. З 1971 року, після проголошення незалежності Бангладеш, цей день відзначають у країні як день мучеників, які загинули за рідну мову. За пропозицією цієї країни ЮНЕСКО проголосило 21 лютого Міжнародним днем рідної мови. На жаль, близько 43% мов сьогодні перебувають на межі зникнення. А 40% людей не мають змоги отримати освіту рідною мовою. Загалом у Європі під загрозою перебувають 30 мов, 13 із яких — на межі зникнення.

Цього дня в Україні проводяться різноманітні освітні заходи, присвячені рідній мові в школах, університетах та бібліотеках. Також цього дня на виставках та майстер-класах популяризують народне мистецтво.

Читайте також: Мовні норми вступають в силу — яких правил треба дотримуватися

(3)

https://donbas24.news/news/miznarodnii-den-ridnoyi-movi
Import bookmarks...
Getting Started
БУДЬ ЛАСКА
ГОВОРІТЬ
зі мною
УКРАЇНСЬКОЮ
СЛАВА УКРАЇНІ

(4)

:4.news/news/miznarodnii-den-ridnoyi-movi 80%

Уповноважений із захисту державної мови **Тарас Кремінь** привітав всіх українців із цим чудовим святом і наголосив, що *«за українську мову, національну ідентичність та право бути господарями на своїй землі гинуть найкращі сини та доньки країни».*

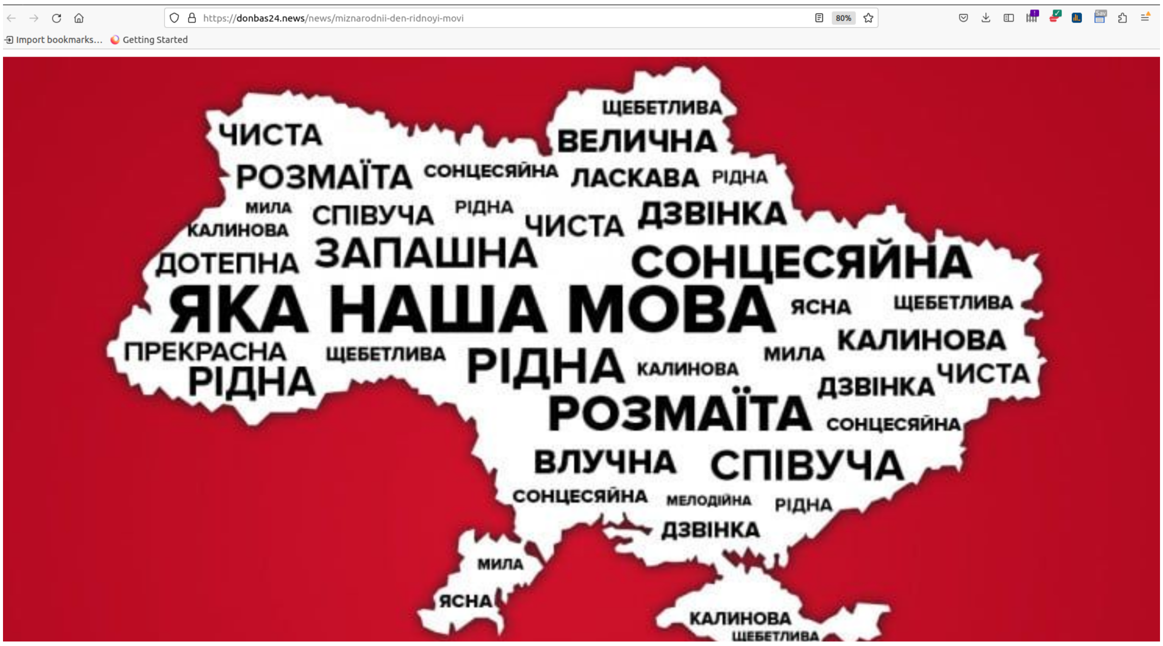
> *«За українську мову, національну ідентичність та право бути господарями на своїй землі гинуть кращі сини та доньки країни».*

Цікаві факти про українську мову

1. Сучасна українська мова за останніми підрахунками має близько 256 тисяч слів.
2. Особливістю української мови є наявність великої кількості зменшувально-пестливих форм. Навіть слово «вороги» може звучати як «вороженьки». А назви всіх дитинчат тварин є іменниками середнього роду: теля, котеня, жабеня.
3. Українську мову забороняли близько 134 разів.
4. Найдовше слово має аж тридцять літер. Воно означає хімікат для боротьби зі шкідниками: «дихлордифенілтрихлорметилметан».
5. Найближчою до української мови за лексичним запасом є білоруська — 84% спільної лексики. Далі йдуть польська і сербська (70% і 68% відповідно), потім — російська (62%). Якщо порівнювати фонетику й граматику, то українська має від 22 до 29 спільних рис з білоруською, чеською, словацькою й польською мовами, а з російською — тільки 11.

Читайте також: **Слово 2022 року: який вираз став головним в рік війни**

(5)

https://donbas24.news/news/miznarodnii-den-ridnoyi-movi
Import bookmarks...
Getting Started
ЩЕБЕТЛИВА
ЧИСТА
ВЕЛИЧНА
РОЗМАЇТА
СОНЦЕСЯЙНА
ЛАСКАВА
РІДНА
МИЛА
КАЛИНОВА
СПІВУЧА
РІДНА
ЧИСТА
ДЗВІНКА
ДОТЕПНА
ЗАПАШНА
СОНЦЕСЯЙНА
ЯКА НАША МОВА
ЯСНА
ЩЕБЕТЛИВА
КАЛИНОВА
ПРЕКРАСНА
ЩЕБЕТЛИВА
РІДНА
КАЛИНОВА
МИЛА
РІДНА
ДЗВІНКА
ЧИСТА
РОЗМАЇТА
СОНЦЕСЯЙНА
ВЛУЧНА
СПІВУЧА
СОНЦЕСЯЙНА
МЕЛОДІЙНА
РІДНА
ДЗВІНКА
МИЛА
ЯСНА
КАЛИНОВА
ЩЕБЕТЛИВА

(6)

6. Українська мова, на відміну від інших слов'янських мов, зберегла кличний відмінок. Тому в нас є цілих сім відмінків.

7. Цікаво, що у 448 році візантійський історик Пріск Панійський під час перебування в таборі гунського володаря Аттіли на території сучасної України, записав слова «мед» і «страва». Це була перша згадка українських слів. Риси української мови наявні ще в писемних пам'ятках XIV — XV століття.

8. У різні історичні періоди українську мову називали по-різному: прóста, руська, русинська, козацька тощо. Історично найуживанішою назвою української до середини XIX століття була назва «руська мова».

9. Найбільша кількість слів в нашій мові розпочинається на літеру «п», а найменша — на літеру «ф».

10. Наша мова дуже багата на синоніми. Зокрема, слово «горизонт» має 12 синонімів: обрій, небозвід, небосхил, крайнебо, круговид, кругозір, кругогляд, виднокруг, видноколо, виднокрай, небокрай, овид.

Текст підготовлено за наступними джерелами: suspilne.media, np.pl.ua

Нагадаємо, раніше Донбас24 розповідав про безкоштовні *курси української мови.*

Ще більше новин та найактуальніша інформація про Донецьку та Луганську області в нашому телеграм-каналі Донбас24.

Фото: з відкритих джерел

Демідко Ольга

2 0

(7)